

İSTANBUL'DA BİR KEDİDE CHEYLETIELLOSIS OLGUSU

Aynur GÜLANBER*

A case of cheyletiellosis in a cat in Istanbul, Turkey

Summary: *Cheyletiella blakei* infestation was observed in a 3-years-old persian cat, which was brought to the Parasitology Department of Veterinary Faculty of İstanbul University in December 2001. The cat was suffering from itch and had excessive dandruff flaking on the skin. Its owner also had pruritic dermatitis on his arms.

Key words: *Cheyletiella blakei*, cheyletiellosis, cat, İstanbul, Turkey

Özet: Aralık 2001'de İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalına getirilen bir kedide *Cheyletiella blakei* enfestasyonu gözlemlendi. Kedide kaşıntı ve derisinde aşırı kepeklenme görüldü. Kedi sahibinin kollarında kaşıntı ve kızamıklık şikayeti vardı.

Anahtar kelimeler: *Cheyletiella blakei*, cheyletiellosis, kedi, İstanbul, Türkiye

Giriş

Kuşlarda ve memelilerde parazitlenen *Cheyletiellidae* ailesine bağlı 9 tür vardır (6). Bunlardan 5'i memelilerde parazitlenir. *Cheyletiella yasguri* köpeklerde, *C. blakei* kedilerde, *C. parasitivorax* ve *C. furmani* tavşanda, *C. strandmanni* yabani tavşanda parazitlenir (2,8). *Cheyletiellidae* ailesindeki akarlar zorunlu parazittir ve konakta epidermisin keratin tabakasında yaşar. Dişi parazit yumurtalarını kıllara bırakır. Prelarva ve larva dönemleri yumurta içinde gelişir. Yumurtayı terk eden larva gömlek değiştirdikten sonra nimf-1, nimf-2 ve erişkin akar olur. Erişkin parazit yaklaşık 385 µm, yumurtası 230x100 µm boyutundadır. Konaktan konağa yakın temas ile bulaşabildiği gibi, pire ve *Hippoboscidae* ailesindeki sineklerle de bulaşma olmaktadır (6). *Cheyletiellosis* özellikle uzun tüylü olan İran kedilerinde daha sık rastlanmaktadır (5).

Cheyletiella blakei enfestasyonu olan kedilerin baş ve gövdelerinde kaşıntı, kepeklenme, deride papüller, lokal veya yaygın tüy dökülmesi ile karakterize dermatitis

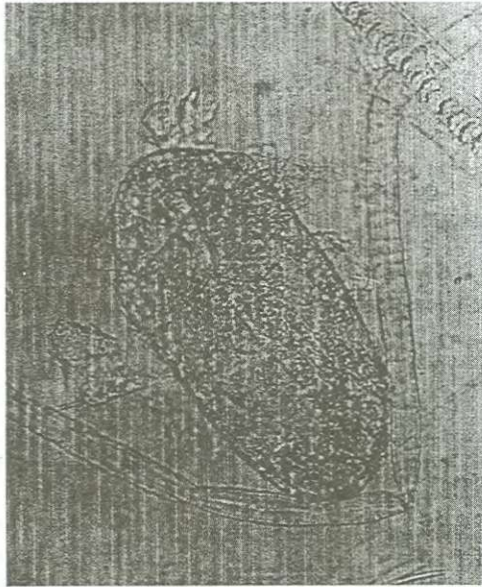
* İstanbul Üniv., Veteriner Fak., Parazitoloji Anabilim Dalı, Avcılar, İstanbul.

tablosu gözlenmektedir (5). Diğer *Cheyletiella* türleri gibi *C. blakei* de zoonotik bir parazit olarak kabul edilmektedir (7). Kedilerle yakın temasta bulunan insanlarda özellikle kolların iç yanında, göğüs, karın bölgesinde bazen de bacaklarda kaşıntılı papüller, vezikulo-püstüler lezyonlar dikkati çekmekte ve kedilerin tedavisini takiben insanlardaki lezyonlarda iyileşmektedir (4).

Türkiye'de yapılan çalışmalarda tavşanda *C. parasitivorax* (1), köpekte *C. yasguri* (9), kedide *C. blakei* (3) türlerinin ilk raporları sunulmuştur. İstanbul'da bu parazitin görülüşüne ilişkin bir kayda rastlanmamıştır.

Olgu

İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi kliniklerine Aralık 2001 tarihinde kaşıntı ve deride kepekleme şikayetleriyle getirilen 3 yaşlı dişi İran kedisinin Parazitoloji Anabilim Dalı Laboratuvarında deri ve kıllardan alınan örneklerin parazitolojik incelemesi yapılmıştır. Kedinin muayenesinde deride kepekleme, tüylerde keçeleşme ve mat bir görünüm dikkati çekmiştir. Ayrıca sahibinin kollarında kaşıntı ve kızarıklık şikayetlerinin olduğu bildirilmiştir.

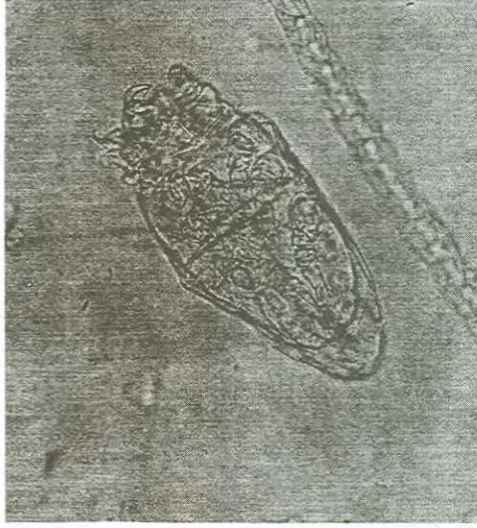

Resim 1. *Cheyletiella blakei*'nin yumurtası
Figure 1. Egg of *Cheyletiella blakei*

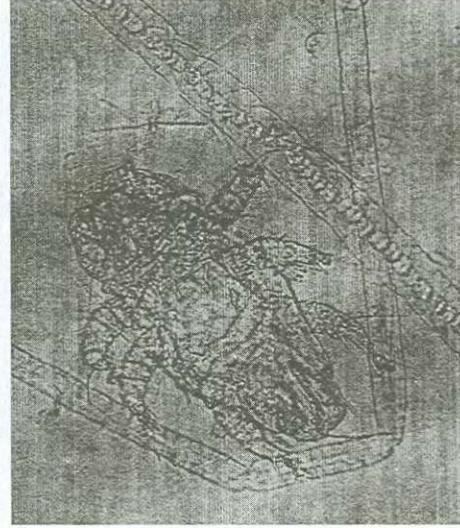

Resim 2. Yumurta içinde prelarva
Figure 2. Prelarva in the egg

Kedinin tüyleri aralanarak deri ve tüylere selofan bant yapıştırılıp çekilerek materyal toplanmış ve bu bant lam üzerine yapıştırılıp mikroskopta incelenmiştir. Ayrıca deri ve kıllardan alınan örnekler %10'luk NaOH'ta bekletildikten sonra mikroskopta incelenmiştir. İncelenen örneklerde görülen akarların tür teşhisi ilgili literatüre (2, 3) göre yapılmış ve parazitin *Cheyletiella blakei* olduğu saptanmıştır.

Resim 3. Yumurtayı terk eden larva
Figure 3. Emerging larva

Resim 4. Serbest larva
Figure 4. Free larva

Resim 5: Cheyletiella blakei'nin ventralden görünüşü (dişi)
Figure 5: Ventral view of Cheyletiella blakei (female)

Ölçümü yapılan akarın yumurtaları 190-238x72.5-123 µm (Resim 1), prelarvaları 198-224x82.5-102 µm (Resim 2), larvaları 238x122.5 µm (Resim 4), erişkin dişileri 388-479x276-286 µm (Resim 5) arasında bulunmuştur. Ayrıca erişkinlerde genu I'in üzerindeki duyu organeli olan Solonidion konik biçimde görülmüştür (Resim 6).

Resim 6. Genu 1 üzerindeki solenidion (Duyu organı) (ok ucunda konik şekilde)
Figure 6. Solenidion (sensory organ) on the genu 1 (conical, pointed by arrow).

Tartışma

Türkiye’de yapılan çalışmalarda tavşanda *C.parasitivorax* (1), köpekte *C.yasguri* (9), kedide *C.blakei* (3) türlerinin görüldüğü bildirilmiştir. Bu çalışmada 3 yaşında bir İran kedisinden toplanan akarların literatürde (2, 3) *C.blakei* için bildirilen morfolojik özellikleri taşıdığı gözlenmiştir.

Cheyletiella blakei, kedilerde kaşıntı, kepeklenme, deride papüller ve lokal veya yaygın tüy dökülmesi ile karakterize dermatitis’e neden olmaktadır (5). Bu olguda kedinin derisinde kepeklenme ve kaşıntı gözlemlendiği halde tüy dökülmesi görülmemiştir.

Kedilerle yakın temasta bulunan insanlarda özellikle kolların iç yanında, göğüs, karın bölgesinde bazen de bacaklarda kaşıntılı papüller, vezikulo-püstüler lezyonlar gözlenmektedir (4). İncelenen bu olguda da kedi sahibinin kollarında kaşıntı ve kızarıklık şikayetleri bildirilmiştir.

Kaynaklar

1. Altan, Y., Belli (Mimioğlu), M. (1947): Bir tavşanın kulağında, *Otodectes durumunda* (*Cheyletiella parasitivorax*) ve bu hayvanda *torticollis*. Türk Vet. Hek. Dem. Derg., 17: 13, 3-8.
2. Bronswijk, J.E.M.H., Kreek, E.J. (1976): *Cheyletiella* (Acarina: Cheyletiellidae) of dog, cat and domesticated rabbit, a review. J. Med. Entomol., 13: 3, 315-327.
3. Dinçer, Ş. Karaer, Z. (1985): Türkiye’de bir kedide ilk *Cheyletiella blakei* Smiley, 1970 (Acarina: Cheyletiellidae) bulgusu. Vet. Fak.Derg. Ankara Üniv., 32: 2, 250-257.

4. Faravelli, G., Traldi, G. (1985): Cheyletiella in cats. Boll. Ass. Ital. Veterinaria per Piccoli Animalia, 24: 4, 225-228.
5. Guaguere, E., Prelaud, P. (1999): A practical guide to feline dermatology, Chapter 3, p. 4, Hartcourt Publishers.
6. Kettle, D.S. (1995): Medical and Veterinary Entomology (2nd ed.), CAB Intern. Wallingford Oxon OX10 8DE, UK.
7. Scott, D.W., Horn, R. T. Jr. (1987): Zoonotic dermatoses of dogs and cats. Vet. Clin. N. Am. Small., 17: 1, 117-144.
8. Soulsby, E. J. L. (1982): Helminths, Arthropods and Protozoa of Domesticated Animals. Bailliere-Tindall. U.K.
9. Tüzer, E. (1985): Bir köpektaki Cheyletiellosis olayı. İstanbul Üniv. Vet. Fak. Derg., 9: 2, 107-116.